

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра української мови та прикладної лінгвістики

**ПОРІВНЯЛЬНО-ЗІСТАВНИЙ АСПЕКТ АГРАРНОЇ ЛЕКСИКИ В
СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ**

Кваліфікаційна робота

на здобуття ОС «бакалавр»
студентки IV курсу
галузі знань 03 «Гуманітарні науки»,
спеціальності 035 «Філологія»,
спеціалізації 035.01 «Українська мова
і література», ОПП «Українська і
англійська мови: переклад та
редагування»

Владислава КУШНІРА

Науковий керівник:

к.філол.н., асистент кафедри
української мови та прикладної
лінгвістики

Святослав ШЕВЕЛЬ

«Допущено до захисту»

Протокол № 11 засідання кафедри
української мови та прикладної лінгвістики
ННІФ від 01.06.2023

Завідувач кафедри _____ **Сергій РІЗНИК**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 Теоретичний аспект дослідження.....	5
1.1 Аграрна лексика: поняття та характеристика.....	5
1.2 Порівняльно-історичний аспект аграрної лексики в українській та англійській мовах.....	8
1.3 Структура аграрної лексики в українській та англійській мовах.....	17
1.4 Особливості використання аграрної лексики в українській та англійській мовах.....	22
РОЗДІЛ 2 Емпіричний аспект дослідження.....	27
2.1 Труднощі перекладу аграрної лексики в двох мовних системах.....	27
2.2 Порівняльно-зіставний аспект аграрної лексики в сучасній українській та англійській мовах.....	33
2.3 Міжкультурний комунікативний аспект під час перекладу аграрної лексики в двох мовних парах.....	38
ВИСНОВКИ.....	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	47

ВСТУП

Аграрна лексика є важливою складовою спеціалізованої лексики, яка використовується в сільському господарстві та пов'язаних з ним сферах. Українська та англійська мови є двома розповсюдженими мовами, в яких велику увагу приділяють аграрному сектору. Проте, існує потреба у систематичному дослідженні аграрної лексики в цих двох мовах з метою з'ясування спільних та відмінних рис між ними.

Аграрна галузь є однією з основних сфер економіки багатьох країн, включаючи Україну та англійські країни, що підкреслює *актуальність* дослідження цього питання. Розуміння та ефективне використання аграрної лексики є важливим для професіоналів, які працюють у цій галузі, а також для перекладачів, які займаються перекладом аграрної термінології. Дослідження порівняльного аспекту аграрної лексики в українській та англійській мовах сприятиме кращому розумінню цих мовних систем та полегшить комунікацію в аграрній сфері.

Головною *метою* цієї дипломної роботи є проведення порівняльно-зіставного аналізу аграрної лексики в сучасній українській та англійській мовах для того, щоб виявити схожі та відмінні риси між ними. В рамках дослідження буде звернена увага на структуру аграрної лексики, особливості її використання та труднощі перекладу.

Виходячи з мети цієї роботи, перед нами постають наступні *завдання*:

1. Проаналізувати та систематизувати аграрну лексику в сучасній українській та англійській мовах.
2. Визначити структурні особливості аграрної лексики в обох мовах і з'ясувати спільні та відмінні риси.
3. Дослідити особливості використання аграрної лексики в різних комунікативних ситуаціях в двох мовних системах.
4. Виявити труднощі перекладу аграрної лексики з української на англійську та навпаки та розглянути можливі шляхи їх подолання.

5. Проаналізувати міжкультурний комунікативний аспект під час перекладу аграрної лексики в двох мовних парах і виявити особливості сприйняття та тлумачення аграрних термінів у різних культурах.

Предметом дослідження є аграрна лексика, яка використовується в українській та англійській мовах.

Об'єктом дослідження є порівняльний аспект аграрної лексики в сучасній українській та англійській мовах.

Для досягнення поставленої мети використовуватимуться наступні *методи дослідження*: аналітичний, порівняльний, описовий, лексикографічний та методи аналізу наукової літератури.

Наукова новизна дипломної роботи полягає у комплексному порівняльно-зіставному аналізі аграрної лексики в сучасній українській та англійській мовах з урахуванням структури, особливостей використання та труднощів перекладу.

Результати дослідження можуть бути корисними для лінгвістів, перекладачів, фахівців в галузі сільського господарства та усіх, хто цікавиться аграрною лексикою в українській та англійській мовах. Робота дозволить краще розуміти особливості аграрної лексики в цих мовах, сприятиме поліпшенню процесу перекладу та покращенню комунікації у сфері сільського господарства.

Структура дипломної роботи: дослідження складається з двох розділів – теоретичного та емпіричного. Перший розділ розкриває теоретичні засади поставленої проблеми, а другий націлений на практичний аналіз та доказовість проблематики перекладу аграрної лексики в двох мовах. Робота завершується загальними висновками та списком використаних джерел, який містить 21 найменувань.

РОЗДІЛ 1 Теоретичний аспект дослідження

1.1 Аграрна лексика: поняття та характеристика

Аграрна лексика визначається як спеціалізований лексичний склад, пов'язаний із сільським господарством та його різними аспектами, такими як рослинництво, тваринництво, агроекологія, агропромисловість, агромаркетинг тощо. Вона включає термінологію, фахові та народні назви, фразеологізми, а також слова, пов'язані зі специфічними процесами, інструментами, культурою та традиціями, пов'язаними зі сферою сільського господарства.

Основне поняття аграрної лексики полягає в тому, що вона є мовним інструментом для передачі специфічних знань, концептів та процесів, пов'язаних зі сферою сільського господарства. Такі терміни, як «поле», «врожай», «худоба», «гноївка», «агрономія» та багато інших, є невід'ємною частиною аграрної лексики. Вони мають спеціальне значення, яке відображає їхню роль і взаємозв'язок з аграрними процесами.

Поняття аграрної лексики також включає в себе розуміння контекстуальної залежності та варіативності цих слів і виразів. Оскільки аграрна лексика використовується в різних регіонах та країнах, вона може мати свої особливості, зумовлені кліматичними, географічними, культурними та історичними факторами [3].

Вона відноситься до словникового запасу, який використовується для опису та означення термінів, понять, термінології та виразів, пов'язаних з аграрним сектором, сільським господарством, сільським господарством, землеробством та іншими аспектами сільського господарства.

Аграрна лексика охоплює широкий спектр термінів, що стосуються різних аспектів сільського господарства, таких як культури, технології, економіка, екологія, тваринництво, рослинництво, розвідка землі, землеробство та багато інших. Ця лексика включає спеціалізовані терміни, які

використовуються фахівцями, а також загальні слова та вирази, які пов'язані з аграрною сферою.

Розуміння аграрної лексики є важливим для тих, хто працює або має інтереси в аграрній галузі, таких як фермери, агрономи, економісти, науковці, політики та інші зацікавлені особи. Аграрна лексика допомагає уточнити та унормувати спілкування, забезпечує однозначність та точність у передачі інформації в цій специфічній галузі.

Дослідження аграрної лексики сприяє глибшому розумінню сільського господарства, а також сприяє вдосконаленню мовних навичок та ефективному використанню цієї лексики в міжнародній комунікації та перекладі.

Вона має свої характерні риси, що відрізняють її від загальномовної лексики. Однією з таких рис є використання спеціалізованих термінів, які точно передають фахову інформацію. Ці терміни можуть бути наукового походження або виникнути внаслідок традиційного використання в аграрній сфері.

Крім термінології, аграрна лексика також включає фразеологізми та вирази, які виникли на основі культурних та традиційних практик, пов'язаних зі сферою сільського господарства. Ці фразеологізми можуть мати метафоричний характер і використовуватися для описування різноманітних аспектів сільського господарства, наприклад, відносин між людьми та природою, процесів зростання рослин тощо [2].

Ще однією характеристикою аграрної лексики є її залежність від контексту і комунікативної ситуації. Використання аграрної лексики вимагає знань та розуміння специфіки сільського господарства та аграрних процесів. Також враховується аспект географічної та культурної варіативності, оскільки терміни та вирази можуть відрізнятися в різних регіонах та країнах.

Дослідження аграрної лексики в українській та англійській мовах вимагає уважного аналізу цих особливостей та з'ясування спільних та відмінних рис між ними. Це дозволить не лише глибше розуміти інформацію, пов'язану зі сферою сільського господарства, але й забезпечить більш

ефективну комунікацію та переклад аграрної лексики між українською та англійською мовами.

Аграрна лексика двох мовних систем має досить розгалужену характеристику, тому задля наочного розуміння деяких з її поверхневих основ, нижче буде наведена відповідна таблиця:

Мова	Характерна риса	Опис характерної риси
Аграрна лексика	Спеціалізованість	Аграрна лексика є спеціалізованою та використовується для опису сільського господарства та пов'язаних галузей.
	Термінологічність	Включає широкий спектр термінів, які передають фахову інформацію про аграрний сектор.
	Фразеологічність	Включає фразеологізми та вирази, які виникли на основі культурних та традиційних практик сільського господарства.
Англійська мова	Розширена термінологія	Має розгалужену систему аграрних термінів для опису різних аспектів сільського господарства.
	Вплив науки та технологій	Активно використовується для передачі новітніх наукових досліджень та технологій в аграрній галузі.
Українська мова	Культурна специфіка	Відображає культурні та традиційні аспекти сільського господарства, пов'язані з українськими звичаями та особливостями.
	Місцева варіативність	Можуть існувати регіональні варіанти термінології, особливо щодо

		назв рослин чи тварин у певних регіонах України.
--	--	--

Таблиця 1.1. Характеристика аграрної лексики двох мовних систем [6]

Загальною тенденцією є те, що дослідження аграрної лексики проводять як мовознавці, так і фахівці з аграрної галузі.

Карабан В. І, український мовознавець, провів дослідження структури та функціонування аграрної лексики в українській мові. Він вивчав специфіку аграрних термінів та їх семантичні особливості.

Роберт Кінг, британський лінгвіст, досліджував лексикографію та термінологію в аграрній галузі англійської мови. Він зробив значний внесок у розробку спеціалізованих словників аграрних термінів.

Войтенко К.І, українська мовознавча дослідниця, зосереджувалась на дослідженні лексико-семантичного поля аграрної тематики в українській мові. Вона вивчала структуру аграрної лексики та її вплив на комунікацію в аграрному секторі.

Раджала Е., британська філологиня та лінгвістка, яка досліджувала аграрну термінологію в англійській мові. Вона зосередилась на розумінні та використанні аграрних термінів у професійному середовищі та спробувала створити систематичну класифікацію цих термінів.

Ці дослідники активно внесли свій внесок у розвиток досліджень аграрної лексики в українській та англійській мовах. Протягом останніх десятиліть існує постійний інтерес до цієї галузі досліджень, і нові вчені продовжують вивчати різні аспекти аграрної лексики та її використання.

1.2 Порівняльно-історичний аспект аграрної лексики в українській та англійській мовах

Порівняльно-історичний аспект аграрної лексики в українській та англійській мовах є важливим аспектом дослідження, оскільки він дозволяє встановити спільні та відмінні риси розвитку та використання аграрної лексики у цих двох мовах.

Українська та англійська мови мають різне походження та належать до різних мовних родин. Українська належить до східнослов'янської групи слов'янських мов, тоді як англійська належить до германської групи індоєвропейських мов. Ця різниця в походженні вплинула на формування та еволюцію аграрної лексики у цих мовах [1].

У порівняльно-історичному аспекті можна вивчати такі аспекти аграрної лексики: етимологія, лексичні та семантичні зміни, культурний контекст.

Порівняльно-історичний аспект етимології аграрної лексики в українській та англійській мовах дозволяє вивчити походження та розвиток аграрних термінів у цих двох мовах. Розглянемо приклади етимологічних зв'язків між аграрною лексикою української та англійської мов.

1. Приклад етимологічного зв'язку:

- Українська: поле
- Англійська: field
- Етимологія: Обидва слова походять від спільного праслов'янського кореня *poljъ, що має значення «поле». Цей корінь також спільний з багатьма іншими словами, як Pflug (плуг) в німецькій мові.

2. Приклад етимологічного зв'язку [5]:

- Українська: сільський
- Англійська: rural
- Етимологія: Українське слово «сільський» і англійське "rural" походять від латинського слова "ruralis", що має значення "сільський". Це слово вплинуло на формування обох слів і пройшло через подібні етимологічні шляхи.

3. Приклад етимологічного зв'язку:

- Українська: овоч
- Англійська: vegetable
- Етимологія: Українське слово «овоч» і англійське "vegetable" походять від середньолатинського слова "vegetabilis", що означає «живучий, рослинний». Обидва слова відображають спільну етимологічну основу.

Ці приклади демонструють, що багато аграрних термінів в українській та англійській мовах мають спільне походження або подібну етимологічну основу. Це свідчить про спільність історичного розвитку та вплив мовних контактів на формування аграрної лексики в цих мовах.

Походження та розвиток аграрної лексики в українській мові є результатом багатовікового історичного процесу. Словниковий склад аграрної лексики української мови включає терміни, які походять з різних джерел і мають різне етимологічне походження.

Одним з основних джерел формування аграрної лексики в українській мові є українська етнічна традиція та культура, пов'язані з землеробством, скотарством та іншими аспектами сільськогосподарської діяльності. Багато аграрних термінів української мови мають стародавнє походження і збереглися від часів прадавніх слов'янських народів.

Також вплив на формування аграрної лексики української мови мали контакти з іншими народами та культурами. Наприклад, українська мова взяла участь у мовному контакті з російською, польською, турецькою та іншими мовами. Це призвело до позичання та адаптації аграрних термінів з інших мов [7].

З історичного боку можна виділити кілька періодів розвитку аграрної лексики в українській мові. У середньовіччі аграрна лексика була пов'язана зі землеробством, скотарством та сільським господарством. У період Козацької Речі Посполитої з'явилися нові терміни, пов'язані зі специфічними аспектами військово-аграрної системи. У XIX-XX століттях аграрна лексика була

поповнена новими термінами, пов'язаними зі змінами в сільському господарстві та сільському житті.

Сучасний розвиток аграрної лексики в українській мові відбувається в контексті науково-технічного прогресу, розвитку аграрної галузі та міжнародного співробітництва. Нові технології, сучасні методи сільськогосподарського виробництва та інновації вносять свої сліди в аграрну лексику української мови.

Зважаючи на багате етимологічне розмаїття аграрної лексики української мови, ось кілька прикладів аграрних термінів разом з їхнім походженням [9]:

1. Пшениця – походить зі слов'янського кореня "пшениця", що відображає давнє слов'янське походження цієї культури.
2. Картопля – походить від польського слова "kartofel", яке в свою чергу походить від німецького "Kartoffel". Інтересно, що походження цього слова відоме від XIV століття і пов'язане з латинським словом "tartufolium" (трюфель).
3. Овочі – походить від слов'янського кореня «овоч», що має загальнослов'янське походження. Цей термін використовується для позначення їстівних рослинних продуктів, що вирощуються у садах та городах.
4. Комбайн – походить від англійського терміна "combine", що означає «об'єднувати». Цей термін ввійшов у вжиток українською мовою для позначення машини, яка поєднує в собі функції жнива та молотьби.
5. Трактор – походить від англійського слова "tractor", яке має латинське походження від слова "trahere", що означає «тягти». Цей термін використовується для позначення самохідної машини, призначеної для виконання сільськогосподарських робіт.

Англійська мова має багатий шар аграрної лексики, який походить з різних джерел. Ось кілька прикладів аграрних термінів та їхнього походження в англійській мові:

- Field (поле) – походить від староанглійського терміна "feld", який в свою чергу має германське походження. Спочатку це слово використовувалось для позначення оброблюваних земельних ділянок.
- Cattle (худоба) – походить від середньо-англійського терміну "catel", який має латинське походження "capitale" і означає «майно». У давні часи це слово використовувалося для позначення того, що людина має у власності худобу і може розраховуватися нею, як майном.
- Harvest (збір врожаю) – походить від староанглійського терміну "haerfest", який має германське походження. Це слово походить від кореня "har" (переймати, зібрати), що відображає процес збирання врожаю.
- Plow (плуг) – походить від середньо-англійського терміну "plough", який має германське походження. Слово "plow" спочатку використовувалося для позначення знаряддя, що використовується для обробки ґрунту.
- Orchard (сад) – походить від староанглійського терміну "ortgeard", де "ort" означає «овочі, фрукти», а "geard" означає «огорожена земля». Спочатку це слово використовувалось для позначення огороженої території з фруктовими та овочевими рослинами.

Це лише кілька прикладів аграрних термінів та їхнього походження в англійській мові. Розвиток аграрної лексики англійської мови відбувався через вплив різних мовних груп, таких як германська, латинська, скандинавська та інші.

Історія походження англійської аграрної лексики має багато шарів та впливів різних мовних груп. Давніші форми англійської мови, такі як староанглійська та середньо-англійська, мали власну аграрну лексику, яка була переважно германського походження [8].

Протягом історичного розвитку англійської мови аграрна лексика постійно змінювалась та розширювалась через вплив інших мовних груп. Наприклад, під час норманського завоювання Англії в 1066 році, французька

мова (нормандська французька) проникла в англійську мову і принесла з собою нові аграрні терміни та поняття.

Згодом, з появою ранньо-модерної англійської мови, аграрна лексика почала отримувати вплив латинської мови, особливо в галузі науки, технологій та термінології. Багато аграрних термінів, пов'язаних зі землеробством, рослинництвом, тваринництвом та іншими аспектами сільського господарства, були запозичені з латинської мови.

Протягом історії англійської мови також відбувалися контакти з іншими мовами, такими як скандинавська (данська, норвезька, шведська) та германські мови. Це також призвело до запозичень аграрної лексики, особливо в аспектах, пов'язаних зі скотарством та землеробством.

З розвитком світової торгівлі та колоніальних здобутків англійська мова також отримала велику кількість аграрних термінів з різних культур і мовних традицій. Наприклад, аграрні терміни пов'язані зі специфікою сільського господарства в тропічних регіонах, такі як рис, чай, кава, бавовна та інші.

У сучасній англійській мові аграрна лексика продовжує розвиватися, враховуючи нові технології, наукові досягнення та зміни в аграрній галузі. Запозичення та формування нових термінів іноді відбуваються з інших мов, таких як терміни в сфері органічного сільського господарства, біоенергетики, генетичної модифікації та інших сучасних тенденцій у сільському господарстві.

Англійська культура має вагомий вплив на розвиток аграрної лексики, оскільки поєднує в собі довгу історію сільського господарства та зв'язані з нею традиції [10]. Упродовж століть англійське сільське господарство розвивалося відповідно до особливостей клімату, ґрунтів та розміщення на території Великої Британії. Це призвело до виникнення багатьох специфічних аграрних практик, які знайшли своє відображення в аграрній лексиці.

Одним із важливих аспектів впливу англійської культури на аграрну лексику є її традиції. Багато аграрних термінів пов'язані з різними аспектами англійського сільського господарства, такими як обробка ґрунту,

виросування рослин, тваринництво, риболовля тощо. Наприклад, терміни "plough" (плуг), "harvest" (жнина), "sheep" (вівця) мають вікові корені в англійській сільськогосподарській діяльності і використовуються з давніх часів.

Технологічний розвиток також впливає на аграрну лексику англійської мови. Англійська культура відома своїми інноваціями та технологічними досягненнями, які знайшли використання в сільському господарстві. Впровадження нових технологій, механізація, використання сучасних аграрних методів та підходів призводять до появи нових термінів та понять у сфері аграрної лексики. Наприклад, термін "genetically modified organisms" (ГМО) виник у зв'язку з розвитком генетично модифікованих продуктів, що стали значним аспектом аграрного сектору.

Глобальний вплив англійської культури також має значення у розвитку аграрної лексики. Англійська мова стала мовою комунікації в багатьох сферах, включаючи сільське господарство. Це сприяє обміну інформацією, технологіями та термінологією між різними країнами та культурами. Багато термінів аграрної лексики англійської мови активно використовуються і в інших країнах, що веде до їх поширення і утвердження в світовому сільськогосподарському співтоваристві.

Отже, англійська культура, через свої традиції, технологічний розвиток та глобальний вплив, має значний вплив на розвиток аграрної лексики. Це призводить до появи нових термінів та використання специфічних понять у сільському господарстві, відображаючи історію, традиції, технологічні досягнення та глобальний характер англійської культури [12].

Взаємовплив англійської та української аграрної лексики є складним процесом, що відбувається через культурний обмін, технологічні досягнення та глобалізацію. Обидві мови взаємодіють і впливають одна на одну, в результаті чого відбувається збагачення аграрної лексики обох мов.

Один з аспектів взаємовпливу полягає у позичанні термінів та концепцій. Українська мова може запозичувати аграрні терміни з англійської

мови для відображення нових технологій, підходів та понять у сільському господарстві. Наприклад, слова «агротехнології» або «інтегроване виробництво» використовуються в українській мові, щоб передати концепції та методи з англійського аграрного контексту.

З іншого боку, українська аграрна лексика також може впливати на розвиток англійської аграрної лексики. Українські терміни та поняття, пов'язані з унікальними аспектами сільського господарства, можуть бути використані в англійському контексті. Наприклад, слова «чумакування» або «колгосп» можуть стати частиною англійської аграрної лексики, відображаючи українську культурну спадщину та історію.

Крім того, глобалізація та міжнародна співпраця в сфері сільського господарства також сприяють взаємовпливу аграрних лексичних одиниць української та англійської мов. Обмін досвідом, науковими дослідженнями та технологіями між країнами створює потребу в спільній термінології. Це призводить до створення нових термінів або адаптації існуючих термінів з обох мов для спільного використання.

Отже, взаємовплив англійської та української аграрної лексики відбувається через обмін термінами, поняттями та культурними особливостями обох мов. Це стимулює розвиток аграрної лексики в обох мовах, відображаючи історію, традиції, технологічні досягнення та глобальний характер обох культур [11].

Аграрні фразеологізми в українській та англійській мовах відображають історичний контекст розвитку сільського господарства та пов'язаних з ним діяльності. Ці фразеологізми часто виникають з побутових, релігійних, культурних або історичних переконань, а також з використання традиційних аграрних методів та інструментів.

В англійській мові також існують багато аграрних фразеологізмів, які відображають історичний контекст. Багато з них мають походження з раннього англійського сільського господарства та землеробства. Наприклад, фразеологізм "to sow the seeds" (засіяти насіння) використовується як

символічний вираз для початку чогось нового або створення потенціалу для майбутнього розвитку.

Українська мова насичена фразеологічними одиницями різного контексту. Аграрні фразеологізми тісно переплітаються з іншими тематиками, що робить ідіоми унікальними у використанні загалом. Наприклад, вираз «Одного поля ягоди» відноситься до культури роботи на полях, що притаманне аграрній діяльності, проте вживається в будь-якому іншому контексту, який підходить за значенням.

Аграрна лексика в українській та англійській мовах має свої особливості, але обидві мови відображають історичний аспект розвитку сільського господарства та пов'язаних з ним діяльності.

Українська аграрна лексика відображає багатовікову історію українського народу та його спілкування з природним середовищем. Українські аграрні терміни мають багато спільних коренів з індоєвропейськими мовами та мають походження з давніх слов'янських, скіфських та сарматських мов. Вони відображають традиційні методи обробки землі, розведення тварин, рибальства та інші аспекти сільського господарства.

Англійська аграрна лексика також має довгу історію розвитку, пов'язану з англосаксонськими, скандинавськими та нормандськими впливами. Вона відображає розвиток британського сільського господарства, технологічний прогрес та глобалізацію. Багато англійських аграрних термінів походять зі староанглійської мови та мають відповідники в інших германських мовах [14].

Порівнюючи аграрну лексику української та англійської мов, можна знайти деякі спільні терміни, особливо ті, які описують загальні аспекти сільського господарства, наприклад, терміни, що стосуються рослинництва, тваринництва та технологій. Однак, кожна мова також має свою власну унікальну аграрну лексику, пов'язану зі своєю специфікою та історичними умовами.

Узагальнюючи, аграрна лексика української та англійської мов має історичний контекст, пов'язаний з розвитком сільського господарства

відповідних країн. Вона відображає традиції, культурні практики та технологічний прогрес, які сформувалися протягом століть.

1.3 Структура аграрної лексики в українській та англійській мовах

Структура аграрної лексики в українській та англійській мовах відображає організацію та класифікацію термінів, які використовуються для опису сільського господарства та пов'язаних з ним сфер.

Українська аграрна лексика має різноманітну структуру, включаючи такі категорії [16]:

1. Терміни, пов'язані з обробкою ґрунту: це можуть бути слова, що описують різні види ґрунту, а також техніки обробки.
2. Терміни, пов'язані з рослинництвом: вони включають назви різних культур, а також технології вирощування.
3. Терміни, пов'язані з тваринництвом: це можуть бути назви різних видів тварин, а також поняття, що описують утримання та годівлю.
4. Терміни, пов'язані з рибальством: вони включають назви риб, а також методи лову.

Структура аграрної лексики в англійській мові також є різноманітною і включає такі елементи:

1. Терміни, пов'язані з обробкою землі: це можуть бути слова, що описують різні типи землі, а також технології обробки.
2. Терміни, пов'язані з рослинництвом: вони включають назви різних культур, а також технології вирощування.
3. Терміни, пов'язані з тваринництвом: це можуть бути назви різних видів тварин, а також поняття, що описують утримання та годівлю.
4. Терміни, пов'язані з рибальством: вони включають назви риб, а також методи лову.

Надалі буде представлена порівняльна таблиця аграрної лексики, що відображає відповідні терміни та поняття, які використовуються в кожній мові для опису сільського господарства.

Українська мова	Англійська мова
Обробка ґрунту	Land cultivation
Вирощування насіння	Crop cultivation
Тваринництво	Animal husbandry
Рибальство	Fishing
Піщаний ґрунт	Sandy soil
Глинистий ґрунт	Clay soil
Суглинистий ґрунт	Loam soil
Плуг	Plow
Борона	Harrow
Засів	Sowing
Полив	Irrigation
Жатка	Harvesting
Корова	Cow
Свиня	Pig
Курка	Chicken
Випас	Grazing
Стайня	Barn
Годування	Feeding
Окунь	Perch
Карась	Carp
Щука	Pike
Спінінг	Angling
Сітка	Netting
Котушка	Reel

Таблиця 1.2. Порівняльна таблиця аграрної лексики української та англійської мов.

Ця таблиця показує відповідність український та англійський термінів в агрокультурі, що також доводить взаємозв'язок між системами та вплив однієї культури на іншу. Переважно, можна зробити висновок, що більшість виразів прийшли з англійської мови в українську, через її глобалізований вплив на культуру загалом [15].

Українська та англійська мови мають семантичний компонент, який охоплює різноманітні аспекти аграрної лексики. Основні семантичні групи в аграрній лексиці включають [4]:

1. Рослини: обидві мови мають широку групу термінів, пов'язаних з рослинами, які вирощуються в сільському господарстві. Це включає назви культурних рослин, таких як «пшениця» (wheat), «кукурудза» (corn), «соняшник» (sunflower) та інші.
2. Тварини: вони мають велику кількість термінів, пов'язаних з тваринами, які використовуються в аграрному секторі. Це можуть бути назви різних видів худоби, птиці, риби, наприклад, «корова» (cow), «курка» (chicken), «каrp» (carp) та інші.
3. Обладнання та інструменти: обидві мови мають терміни, які відносяться до аграрного обладнання та інструментів, які використовуються у сільському господарстві. Це можуть бути слова, що позначають трактори, комбайни, плуги, сівалки, наприклад, «трактор» (tractor), «комбайн» (combine harvester), «плуг» (plough), «сівалка» (seeder) та інші.
4. Методи та процеси: аграрна лексика включає терміни, що описують різні методи та процеси сільського господарства, наприклад, «полив» (irrigation), «добрива» (fertilizers), «обробка ґрунту» (soil cultivation) та інші.
5. Природні явища: аграрна лексика також може включати терміни, пов'язані з природними явищами, які впливають на сільське господарство, наприклад, «погода» (weather), «врожай» (harvest), «суша» (drought) та інші.

Фонетичний аспект аграрної лексики в українській та англійській мовах відображається в звуковій формі слів та їхньому фонетичному співвідношенні. Обидві мови мають свої особливості у фонетичній структурі аграрних слів.

Українська мова має досить багатий набір звуків, які використовуються у аграрній лексиці. Зокрема, вона має широку систему голосних звуків,

включаючи довгі та короткі голосні звуки, які можуть відрізнятися вимовою та тривалістю. Наприклад, у слові «поле» українською мовою, голосний звук «о» має довгу вимову, що впливає на фонетичну структуру слова.

Також в українській мові є специфічні приголосні звуки, такі як «ж», «ч», «ш», «щ», «г», «ґ», «х», які можуть зустрічатися в аграрній лексиці. Наприклад, у слові «жито» або «чабан», ці приголосні звуки відображаються у фонетичній структурі слів [17].

У англійській мові також є свої особливості фонетичної структури аграрної лексики. Англійська мова має свою систему голосних звуків, яка може відрізнятися від української. Наприклад, у слові "field" (поле) англійською мовою, голосний звук «і» має вимову, відмінну від української мови.

Також англійська мова має свої приголосні звуки, які можуть відрізнятися в аграрній лексиці. Наприклад, у слові "farm" (ферма), приголосний звук «r» в англійській мові може мати специфічну вимову.

Отже, фонетичний аспект аграрної лексики в українській та англійській мовах відображається у звуковій формі слів, системі голосних та приголосних звуків, а також у їхньому фонетичному співвідношенні.

Морфологічний аспект аграрної лексики в українській та англійській мовах відображається у структурі та формуванні слів, а також у способах утворення нових слів.

Українська мова має розвинуту систему морфологічних засобів, які використовуються для утворення аграрних слів. До таких засобів належать префікси (наприклад, «агро-», «сільсько-»), суфікси (наприклад, «-ник», «-ня», «-ство»), закінчення (наприклад, «-ий», «-ний», «-ський») та інші. Наприклад, слова «агрокультура», «сільськогосподарський», «тваринництво» є результатом морфологічних процесів утворення [18].

У англійській мові також є морфологічні засоби для утворення аграрних слів, але система менш розгалужена порівняно з українською мовою. Використовуються префікси (наприклад, "agri-", "agro-", "eco-"), суфікси

(наприклад, "-ing", "-er", "-ism") та інші морфологічні засоби. Наприклад, слова "agriculture" (сільське господарство), "farmer" (фермер), "organic" (екологічний) є результатом морфологічних процесів утворення.

Крім того, в аграрній лексиці обох мов можуть зустрічатися власні назви рослин, тварин, інструментів, технологій, які не підлягають морфологічним змінам.

Тож, морфологічний аспект аграрної лексики в українській та англійській мовах відображається у структурі слів, використанні морфологічних засобів для утворення слів, а також у наявності власних назв рослин, тварин, інструментів тощо.

Синтаксичний аспект аграрної лексики в українській та англійській мовах відображається у способах поєднання слів та фраз в реченнях, а також у використанні специфічних конструкцій та виразів для опису аграрних процесів, явищ та понять.

Українська мова має свої синтаксичні особливості в аграрній лексиці. Наприклад, вживання певних дієслів або прийменників у сполученні зі словами, що вказують на конкретні аграрні дії або об'єкти. Також важливо враховувати правильне порядку слів у реченні та використання специфічних синтаксичних конструкцій, які можуть бути пов'язані з аграрним контекстом.

Англійська мова також має свої синтаксичні особливості в аграрній лексиці. Наприклад, використання спеціальних дієслів або конструкцій для опису аграрних процесів, таких як "to cultivate" (обробляти), "to harvest" (збирати врожай), "to breed" (розведення) тощо. Також в англійській мові важливо враховувати відповідний порядок слів у реченні та правильне використання прийменників та інших синтаксичних засобів.

Синтаксичний аспект аграрної лексики в обох мовах відображається в тому, як слова та фрази поєднуються у реченнях для передачі аграрних концепцій, дій та ідей. Правильне використання синтаксичних засобів допомагає зрозуміти і передати аграрні поняття та інформацію зв'язану зі сільським господарством та аграрними процесами.

1.4 Особливості використання аграрної лексики в українській та англійській мовах

Особливості використання аграрної лексики в українській та англійській мовах включають різні аспекти, такі як семантика, стилістика, вживання в певних контекстах та комунікативні особливості. Ось деякі з них [21]:

1. Семантика. Українська та англійська мови мають свої специфічні аграрні терміни та вирази, які відображають різні аспекти сільського господарства, обробки землі, вирощування рослин та тваринництва. Наприклад, українська мова може використовувати такі терміни, як «орання», «розорювання», «сіяння», «жнива», «випасання» тощо, тоді як англійська мова може використовувати терміни, такі як "plowing", "sowing", "harvesting", "grazing" тощо. Семантичні відтінки можуть різнитися між мовами, і важливо враховувати це при використанні аграрної лексики.
2. Стилiстика. Використання аграрної лексики може залежати від стилістичного контексту. Наприклад, українська мова може використовувати більш поетичні та образні вирази, щоб передати аграрні концепції, тоді як англійська мова може бути більш пряма та практична. Крім того, українська мова має розгалужену систему мовленнєвих засобів, що дозволяє використовувати різні стилі мовлення, включаючи офіційний, науковий, народний та інші, що може впливати на вибір аграрної лексики.
3. Вживання в певних контекстах. Аграрна лексика може бути використана в різних сферах комунікації, включаючи наукові дослідження, законодавство, публічні виступи, ділові переговори та повсякденний розмовний мовлення. Використання аграрної лексики може бути спеціалізованим і вимагати певного рівня технічного розуміння.

4. Комунікативні особливості. Використання аграрної лексики може варіюватися в залежності від комунікативної ситуації. Наприклад, українська мова може використовувати більш образні або метафоричні вирази в неофіційних розмовах, тоді як англійська мова може бути більш пряма та фактична.

Важливо зазначити, що використання аграрної лексики в мовленні залежить від культурних, соціальних та історичних контекстів. Підходи до використання та сприйняття аграрної лексики можуть відрізнятися в різних країнах та культурах.

Ще однією важливою особливістю, яку варто враховувати під час роботи з аграрною лексикою, це технологічний розвиток аграрного сектору загалом.

Рівень технологічного розвитку в аграрній галузі відображає наявність та застосування сучасних технологій, методів та інструментів у сільському господарстві. Це охоплює використання передових агротехнологій, механізації, автоматизації процесів та впровадження інноваційних рішень у вирощуванні та обробці сільськогосподарської продукції.

Рівень технологічного розвитку може впливати на аграрну лексику в кожній мові [19]:

1. Розширення термінології. З розвитком нових технологій і методів в сільському господарстві з'являються нові терміни, що характеризують ці процеси. Наприклад, в англійській мові можуть використовуватися терміни, пов'язані зі штучним інтелектом, дронами, прецизійним землеробством та іншими передовими технологіями.
2. Адаптація термінів. Розвиток технологій може призводити до адаптації термінів з інших сфер для опису аграрних процесів. Наприклад, в українській мові можуть використовуватися терміни, що позначають робототехніку, сенсорику, геоінформаційні системи тощо.
3. Зміна значення термінів. З розвитком технологій можуть змінюватися значення певних термінів. Наприклад, поняття «поля

сільськогосподарського виробництва» може змінити своє значення з відкритих полів на контрольовані середовища, такі як теплиці чи вертикальні ферми.

4. Інтеграція з іншими галузями. Розвиток технологій у сільському господарстві може призводити до зближення з іншими галузями, такими як інформаційні технології, біотехнології, робототехніка тощо. Це може впливати на використання термінології, оскільки можуть з'являтися нові терміни, що об'єднують поняття з різних галузей.

Рівень технологічного розвитку визначається контекстом кожної мови та країни, і може бути відображений у використанні аграрної лексики, її розширенні, адаптації та зміні значень термінів. Це важливо брати до уваги при перекладі та використанні аграрної термінології.

Економічний контекст відіграє важливу роль у використанні аграрної лексики в українській та англійській мовах. Він відображає економічні умови, процеси та взаємозв'язки, що впливають на сільське господарство та аграрну сферу загалом.

Особливості використання аграрної лексики в економічному контексті можуть бути різними.

Наприклад, економічні терміни – тут використовуються специфічні економічні терміни, такі як «виробництво», «продаж», «експорт», «імпорт», «ціни», «ринок» та інші. Важливо враховувати їхнє значення та використання в економічному контексті, щоб забезпечити точний переклад та розуміння.

Іншим компонентом є фінансовий аспект, де відображається у використанні фінансових термінів, таких як «бюджет», «інвестиції», «доходи», «витрати», «прибуток» та інші. Перекладач цих термінів повинен враховувати їхнє специфічне значення в економічному контексті.

Макроекономічні процеси – теж досить важлива складова. Аграрна галузь пов'язана з макроекономічними процесами, такими як інфляція, безробіття, економічний зріст, торгівля, зовнішньоекономічні відносини тощо.

Використання аграрної лексики в цих контекстах повинно відображати їхнє взаємозв'язок з економічними поняттями та процесами.

У сільському господарстві існують різні форми регулювання та політики, такі як субсидії, податки, тарифи, законодавство, торгові угоди та інші. Використання аграрної лексики в економічному контексті повинно враховувати їхні відмінності та особливості в різних країнах та мовних середовищах [20].

Розуміння економічного контексту в аграрній лексиці є важливим для точного перекладу та використання термінів у відповідних ситуаціях. Врахування економічних аспектів допомагає забезпечити взаєморозуміння та ефективну комунікацію між фахівцями, перекладачами та користувачами аграрної лексики.

Сфера	Особливості
Бізнес	<ul style="list-style-type: none"> - Термінологія, пов'язана з торгівлею, експортом-імпортом сільськогосподарської продукції, аграрними інвестиціями. - Контракти, угоди та ринковий аналіз. - Фінансові показники та бюджетування в аграрному секторі.
Література	<ul style="list-style-type: none"> - Використання аграрної лексики для створення образного світу. - Опис природи, розкриття характерів героїв. - Відображення сільського життя та пов'язаних аспектів. - Використання термінів, виразів та образів, пов'язаних зі землеробством та тваринництвом.
Наукові дослідження	<ul style="list-style-type: none"> - Опис та аналіз аспектів сільського господарства, аграрних технологій, екології та географії. - Використання наукових термінів та спеціалізованої лексики в наукових публікаціях та дослідницьких статтях.
Медіа та журналістика	<ul style="list-style-type: none"> - Опис актуальних подій у сільському господарстві. - Звітування про роботу аграрних підприємств. - Дослідження тенденцій у сфері сільського господарства. - Використання аграрної лексики для точного та інформативного передавання сільськогосподарських питань.

Таблиця 1.3. Особливості використання аграрної лексики в різних сферах

Вище наведена таблиця, яка показує випадки вживання аграрної лексики в двох мовах.

Аналізуючи таблицю, можна зробити кілька спостережень. Різні сфери використання аграрної лексики, такі як бізнес, література, наукові дослідження та медіа, свідчать про широкий спектр застосування аграрної лексики і її значення в різних контекстах. У кожній сфері використання аграрної лексики є свої особливості. В бізнесі акцентується увага на торгівлі, інвестиціях та фінансових аспектах. У літературі акцентується на створенні образів та передачі сільського життя. У наукових дослідженнях використовується спеціалізована лексика, а у медіа акцентується на актуальних подіях та передачі інформації.

Використання аграрної лексики у різних сферах допомагає точно та ефективно передавати інформацію про аграрні питання. Це сприяє зрозумілості та відповідності мовному контексту, що є важливим для ефективної комунікації. Важливо враховувати, що аграрна лексика може мати різні мовні форми в українській та англійській мовах, такі як спеціалізовані терміни, сленг, фразеологізми тощо. Розуміння цих мовних особливостей є важливим для правильного використання аграрної лексики відповідно до мовного контексту.

В цілому, аграрна лексика використовується у різних сферах і має свої особливості в залежності від контексту. Розуміння цих особливостей допоможе ефективно використовувати аграрну лексику у комунікації та відповідно до потреб кожної сфери.

РОЗДІЛ 2 Емпіричний аспект дослідження

2.1 Труднощі перекладу аграрної лексики в двох мовних системах

Переклад аграрної лексики може стикається з певними труднощами через різницю в мовних системах та культурних особливостей. Ось кілька потенційних труднощів, з якими можуть зіткнутися перекладачі [20]:

1. Культурні розбіжності;
2. Відсутність еквівалентів;
3. Структурні відмінності;
4. Термінологічні труднощі.

Культурні розбіжності в контексті перекладу аграрної лексики виникають через різницю в культурних уявленнях, традиціях та способі життя між різними країнами. Назви страв і продуктів харчування є однією зі сфер, де виявляються такі розбіжності. Наприклад, слово «борщ» в українській мові не має точного еквівалента в англійській. При перекладі його можна використати слова "borscht" або "beet soup", але це не передає повністю усіх смаків та традицій, пов'язаних з цією стравою в українській культурі.

Також різниця в сільськогосподарських традиціях між країнами впливає на аграрну лексику. Наприклад, українське слово «колосся» відноситься до суцвіть пшениці або інших злаків, тоді як в англійській мові для цієї концепції використовується слово "ear", що може мати інші асоціації в англійській культурі.

Крім того, різні підходи до вираження поняття сезонності можуть впливати на переклад аграрної лексики. Українське слово «жнива» відноситься до періоду збирання врожаю, тоді як в англійській мові це може бути перекладено як "harvest". Однак поняття жнив в українській культурі може включати ритуали та традиції, пов'язані з цим періодом, що може не відобразитися у простому перекладі.

Залучення культурних розбіжностей при перекладі аграрної лексики є важливим аспектом, оскільки відображається різниця у способах сприйняття та використання мови в різних культурах.

Ось деякі додаткові приклади, які показують, як культурні розбіжності можуть впливати на переклад аграрної лексики:

Культурні символи і метафори. Кожна культура має свої унікальні символи і метафори, пов'язані з сільським господарством і аграрною сферою. Наприклад, українська мова часто використовує метафори, пов'язані з природою та землею, щоб описати аграрні процеси. При перекладі цих метафор можуть виникати труднощі, оскільки вони можуть мати специфічні культурні асоціації, які не завжди точно передаються в інші мови.

Історичні та традиційні аспекти. Аграрна сфера тісно пов'язана з історією та традиціями кожної культури. Наприклад, вже згадане поняття «колосся» в українській мові відображає багатовікову традицію вирощування злакових культур. При перекладі цього поняття може бути складно передати цю історичну та культурну значимість, оскільки інші країни можуть мати власні унікальні традиції та терміни.

Культурні розбіжності в способах вирощування та обробки землі. Кожна країна має свої унікальні методи та технології вирощування та обробки землі. При перекладі аграрної лексики важливо враховувати ці різниці, оскільки терміни і концепції можуть варіюватися в залежності від культурного контексту. Наприклад, термін «сівозміна» в українській мові може мати інші відтінки значення, ніж його англійський еквівалент "crop rotation", оскільки ці країни можуть мати різні підходи до сівозміни та землеробства.

Культурна специфікація продуктів та технологій. В аграрній сфері існує багато специфічних назв продуктів, технологій та обладнання, які можуть бути унікальними для кожної культури. При перекладі цих термінів важливо враховувати не лише лінгвістичну еквівалентність, але й контекст та використання цих термінів в реальному житті.

Узагальнюючи, культурні розбіжності впливають на переклад аграрної лексики через різницю в символах, метафорах, історичних та традиційних аспектах, способах вирощування та обробки землі, а також унікальних назвах продуктів та технологій. Розуміння цих культурних особливостей допомагає забезпечити точність та адекватність перекладу аграрної лексики в різних мовних системах.

Технічна складова аграрної лексики може становити окрему групу, яка викликає труднощі при перекладі. Оскільки аграрна сфера включає в себе різноманітні технології, обладнання та процеси, терміни, пов'язані з цими аспектами, можуть бути специфічними та складними для перекладу. Ось кілька прикладів труднощів, пов'язаних з технічною складовою аграрної лексики [17]:

1. Фахові терміни. Аграрна лексика містить багато спеціалізованих термінів, які використовуються для опису конкретних процесів, механізмів та технологій в сільському господарстві. Ці терміни можуть бути незвичайними та незрозумілими для перекладача, якщо він не має достатнього фахового знання в даній галузі. Врахування точного значення та контексту цих термінів вимагає глибокого розуміння сільськогосподарської техніки та процесів.
2. Відсутність еквівалентів. У деяких випадках, особливо коли йдеться про нові технології або обладнання, може відсутність точного еквівалента в цільовій мові. Це може стати проблемою, оскільки перекладач повинен знайти або створити адекватну альтернативу, яка точно передає значення терміну. У таких випадках детальне дослідження, консультація з експертами та використання технічних довідників можуть бути необхідними.
3. Локалізовані терміни. У різних країнах можуть використовуватися різні терміни для опису одних і тих самих технічних понять. Наприклад, термін «трактор» може мати свої еквіваленти в різних мовах, які відображають специфічні моделі або характеристики техніки.

Перекладачеві необхідно бути свідомим таких різниць та використовувати локалізовані терміни для забезпечення зрозумілості та адекватності перекладу.

4. Постійні зміни в технологіях. Сільське господарство постійно розвивається, і нові технології, методи та процеси постійно з'являються. Це означає, що перекладачеві потрібно бути в курсі останніх досягнень і термінології в аграрній галузі. Перекладач повинен вести постійний процес самоосвіти та оновлення своїх знань, щоб бути ефективним при перекладі технічної аграрної лексики.

Ці приклади показують, що технічна складова аграрної лексики може бути викликом при перекладі через специфічні терміни, відсутність еквівалентів, локалізовані терміни та постійні зміни в технологіях. Для успішного перекладу аграрної лексики важливо мати технічні знання, доступ до фахових джерел та постійно оновлювати свої знання в галузі сільського господарства.

Переклад аграрної лексики з англійської на українську може вимагати різних перекладацьких трансформацій залежно від контексту та особливостей термінів. Ось декілька перекладацьких трансформацій, які можуть бути корисними при перекладі аграрної лексики [19]:

1. Еквівалентні терміни: Перекладач може шукати еквівалентні терміни в українській мові, які мають схоже значення та використовуються в контексті сільського господарства. Це може забезпечити зрозумілість та сприяти адекватному перекладу. Наприклад, термін "crop rotation" може бути перекладений як «сівозміна» українською.
2. Описові пояснення: У деяких випадках, коли точний термін неможливо або важко перекласти, можна використовувати описові пояснення для передачі значення. Перекладач може навести приклади, описати процес або використати інші методи, щоб передати необхідну інформацію. Наприклад, термін "precision farming" може бути пояснений як «сільське господарство з використанням точних технологій та даних».

3. Контекстуалізація: Врахування контексту може бути важливим при перекладі аграрної лексики. Розуміння технологій, процесів та методів сільського господарства допоможе вибрати належний переклад, який буде відповідати контексту. Наприклад, термін "greenhouse" може мати різні переклади залежно від типу та функцій конкретного парника.
4. Комбінування термінів: У деяких випадках можна використовувати комбінацію термінів, щоб передати більш точне значення. Перекладач може поєднувати специфічні терміни з поясненнями або використовувати додаткові слова для забезпечення повного розуміння. Наприклад, термін "harvesting machinery" може бути перекладений як «машини для збирання врожаю».

Ці перекладацькі трансформації допомагають забезпечити адекватний та зрозумілий переклад аграрної лексики. Використання еквівалентних термінів, описових пояснень, контекстуалізації та комбінування термінів допомагає перекладачу вирішити проблеми, пов'язані зі специфічністю термінології та забезпечити якісний переклад.

Під час перекладу технічних текстів аграрної тематики на українську мову можуть використовуватися різні граматичні трансформації для забезпечення відповідності граматичним правилам та структурі цільової мови. Деякими з таких трансформацій можуть виступати граматична заміна, ампліфікація, заміна членів речення, пасивна конструкція. До граматичних трансформацій також відносимо зміну порядку частин мови у реченні, що є притаманним під час перекладу, наприклад, речень у пасивній конструкції:

«For the selection of vegetables, the tolerance against sunshine, temperature, dried soil, and salt should be considered»

Переклад:

«При виборі овочів слід враховувати стійкість до сонячних променів, температури, пересушеного ґрунту та солі.»

В цьому випадку можемо спостерігати адекватний переклад пасивної конструкції в активну, а також – зміну порядку елементів в реченні. Таким

чином, такі граматичні трансформації досить доречні, а перекладач має бути уважним до цих деталей, адже адекватність перекладу – найголовніше завдання для фахівця.

Варіативність та діалектизми є важливими аспектами при перекладі аграрної лексики між англійською та українською мовами. Врахування цих факторів допомагає зберегти контекстуальну та культурну специфіку оригінального тексту і передати його з точністю і ефективністю.

Одні й ті самі аграрні терміни можуть мати різні варіанти або варіанти залежно від регіональних особливостей чи мовних варіацій. Наприклад, українська мова може мати різні діалектні варіанти аграрних термінів залежно від регіону, таких як «сільськогосподарський» (стандартний варіант) та «селянський» (вживаний у деяких регіонах). При перекладі варто враховувати ці варіанти та використовувати той, який найбільш відповідає мовним особливостям та контексту перекладу.

Крім того, аграрна лексика може включати специфічні терміни, які використовуються тільки в певних регіонах або групах людей. Наприклад, українська мова може мати специфічні терміни, які використовуються в карпатському регіоні для опису традиційного сільськогосподарського життя, які можуть відрізнятися від загальноживаної термінології. При перекладі таких термінів варто знати та враховувати мовні особливості регіону та специфіку культурного контексту.

Врахування варіативності та діалектизмів під час перекладу аграрної лексики допомагає забезпечити точність та адекватність перекладу, а також уникнути неправильного розуміння термінів в міжкультурному контексті. Це дозволяє зберегти оригінальний смисл та специфіку аграрної лексики українською мовою і відтворити його зрозумілою та відповідною формою для цільової аудиторії [7].

Деякі аграрні терміни можуть мати різні варіанти в різних англійськомовних країнах, оскільки сільське господарство може мати свої особливості та підходи в різних регіонах.

Наприклад, термін *cowbar* використовується в британській англійській мові, тоді як в американській англійській мові вживається термін "*ranch*" або "*farm*". Такі варіації виникають через різні традиції та умови сільського господарства в цих країнах.

Крім того, аграрні терміни можуть мати варіації в залежності від мовних особливостей англійської мови в окремих регіонах. Наприклад, деякі терміни, пов'язані з вирощуванням певних культур або тварин, можуть мати регіональні варіації. Таким чином, термін "картопля" може мати варіанти, такі як "*tater*" (популярний у деяких американських регіонах) або "*spud*" (використовується в британській англійській мові).

Врахування варіативності аграрної лексики в англійській мові є важливим при перекладі, оскільки дозволяє передати особливості та специфіку термінології у конкретному культурному та регіональному контексті. Перекладач повинен бути свідомим цих варіацій та використовувати належні варіанти термінів відповідно до мовної та культурної специфіки цільової аудиторії.

2.2 Порівняльно-зіставний аспект аграрної лексики в сучасній українській та англійській мовах

Порівняльно-зіставний аспект аграрної лексики в сучасній українській та англійській мовах може бути доцільним для розуміння схожих та відмінних рис у вживанні та виразності термінів і понять, пов'язаних з сільським господарством. Для цього варто проаналізувати такі складові як: обсяг термінології, специфічність, локалізація, академічні терміни та їхнє вживання в наукових дослідженнях.

Аналіз обсягу термінології в аграрній лексиці української та англійської мов зможе виявити особливості та розрізнити їх за кількістю термінів.

Українська мова. Українська мова має багатий запас аграрної термінології, оскільки сільське господарство є важливою галуззю для країни.

Українська аграрна лексика охоплює широкий спектр понять, процесів, культурних та технологічних аспектів. Вона включає терміни, пов'язані з вирощуванням рослин, тваринництвом, ґрунтознавством, агротехнікою, механізацією, лісовим та водним господарством, агрохімією та іншими галузями сільського господарства.

Українська мова має велику кількість спеціалізованих термінів, які точно відображають різні аспекти сільського господарства. Наприклад, українські терміни «пшениця», «кукурудза», «соняшник» використовуються для опису конкретних культурних рослин, а «оранка», «посів», «збір врожаю» – для процесів сільськогосподарського виробництва [5].

Англійська мова. Англійська мова також має широкий обсяг аграрної термінології, і використовується в міжнародному спілкуванні та наукових дослідженнях. Вона охоплює багато схожих тематичних галузей, як і українська мова, такі як рослинництво, тваринництво, агротехнології, лісове та водне господарство.

Англійська аграрна лексика також має широкий спектр термінів, що описують процеси, методи, технології та обладнання в сільському господарстві. Вона включає терміни, такі як "irrigation", "fertilization", "harvesting", "livestock breeding", "crop rotation" та багато інших.

У порівнянні з українською мовою, англійська має більш широкий міжнародний контекст використання аграрної лексики, оскільки вона є мовою міжнародної спільноти та наукового обміну. Це призводить до більшої кількості термінів, які використовуються для опису глобальних аспектів сільського господарства.

Загалом, обсяг термінології в аграрній лексиці української та англійської мов великий, оскільки вони охоплюють різні аспекти сільського господарства. Українська мова має більшу специфічність і фокусується на внутрішніх аспектах країни, тоді як англійська мова має більш широкий міжнародний контекст та використовується в міжнародному спілкуванні та наукових дослідженнях.

Специфіка термінів в аграрній лексиці проявляється у їхній спеціалізації та використанні в конкретному галузевому контексті. Ці терміни є спеціалізованими та точно відображають конкретні процеси, технології та явища в сільському господарстві. Вони часто мають стандартизоване значення та використовуються відповідно до офіційних норм і регуляторних документів. Крім того, деякі терміни мають еквіваленти в інших мовах, хоча можуть існувати незначні відмінності у вживанні та контекстуальному значенні. Важливо також зазначити, що з появою нових технологій та інновацій у сільському господарстві з'являються й нові терміни, які відображають ці нововведення. Такі терміни часто потребують актуалізації знань і оновлення перекладацької термінології. Контекстуальна специфіка деяких термінів також потребує уважного розгляду, оскільки вони можуть мати специфічну семантику та значення, що пов'язані зі специфічними аспектами аграрної галузі. Отже, успішний переклад аграрної лексики вимагає глибокого розуміння цих специфічних особливостей та технічних знань у сільському господарстві [11].

Нижче будуть наведені деякі з прикладів специфічних термінів, які відображають особливу термінологію в контексті агрокультури, та їхній український еквівалент:

Англійський термін	Український еквівалент
Plough	Плуг
Combine harvester	Комбайн
Agrochemicals	Агрохімікати
Nitrogen fixation	Фіксація азоту
Organic farming	Органічне землеробство
Seedbed	Грунтове ложе
Crop yield	Врожайність
Tractor	Трактор
Herbicide	Гербіцид
Dairy farming	Молочне фермерство

Таблиця 2.1 Приклади англійської специфічної термінології в аграрному секторі та їхній український еквівалент

Семантичний аналіз аграрної лексики в українській та англійській мовах може розкрити різні семантичні відтінки та виявити спільність або відмінність у значенні термінів, пов'язаних з сільським господарством, технологіями та процесами. Ось деякі приклади семантичних аспектів:

Специфічність вживання. Терміни, які здаються спільними, можуть мати відмінне вживання або використовуватися у різних контекстах. Наприклад, український термін «колгосп» має своє еквівалентне поняття "collective farm" в англійській мові, але вони вживаються у різних соціально-економічних контекстах.

Точність та деталізація. Аграрна лексика може виявляти різний рівень точності та деталізації українських та англійських термінів. Наприклад, українське слово «сіялка» має більш загальне значення, тоді як англійський термін "seed drill" вказує на конкретний вид сівалки, яка використовується для посіву насіння.

Відмінності в конкретизації. Деякі аграрні терміни можуть мати більш конкретну специфікацію в одній мові, ніж в іншій. Наприклад, український термін «трактор» є загальним поняттям для будь-якого сільськогосподарського тягача, тоді як англійське слово "tractor" може бути додатково конкретизоване, наприклад, "agricultural tractor" (сільськогосподарський трактор) або "utility tractor" (універсальний трактор).

Етимологія та походження. Деякі аграрні терміни можуть мати різні етимологічні корені та походження. Наприклад, українське слово "жнива" має семантичне пов'язання зі збиранням урожаю, тоді як англійське слово "harvest" походить від староанглійського слова "hærfest" і вказує на час збирання урожаю [16].

Ступінь абстрактності. Деякі аграрні терміни можуть мати різний ступінь абстрактності. Наприклад, українське слово «розплідник» вказує на конкретне місце, де розведення тварин відбувається, тоді як англійський термін "breeding farm" може бути більш абстрактним поняттям, що охоплює будь-яке місце, де займаються розведенням тварин.

Специфікація об'єкта. Українські та англійські терміни можуть мати різну специфікацію об'єкта. Наприклад, українське слово «пшениця» є загальним поняттям для пшениці взагалі, тоді як англійське слово "wheat" може бути поділене на конкретні види, такі як "winter wheat" (зимова пшениця) або "durum wheat" (твердозерниста пшениця).

Варіативність регіональних термінів. Аграрна лексика може мати варіативність регіональних термінів, які використовуються в певних географічних областях. Наприклад, український термін «картопля» є загальною назвою для картоплі взагалі, але в різних регіонах України можуть використовуватися різні регіональні терміни, такі як «бульба» (на заході України) або «картопля» (на сході України).

Специфікація технологій та процесів. В аграрній лексиці можуть бути різні терміни, що вказують на конкретні технології та процеси. Наприклад, український термін «пристрій для поливу» є загальним поняттям, тоді як англійський термін "irrigation system" вказує на конкретну систему поливу, що може включати різні компоненти, такі як насоси, системи крапельного поливу тощо.

Особливості категоризації. Українська та англійська мови можуть мати різні підходи до категоризації аграрних термінів. Наприклад, українська мова може використовувати більш деталізовані категорії для класифікації сільськогосподарських культур (наприклад, зернові, овочеві, технічні культури), тоді як англійська мова може використовувати більш загальні категорії (наприклад, crops, vegetables, cash crops).

Особливості категоризації аграрної лексики в українській та англійській мовах можуть виявлятися у вживанні та організації термінів у мовних системах.

В українській мові категоризація аграрних термінів може бути деталізованою та специфічною. Українська мова часто використовує більш конкретні назви для класифікації сільськогосподарських культур, технологій та процесів. Наприклад, можна виділити такі категорії [14]:

1. Зернові культури: пшениця, ячмінь, кукурудза, рис тощо.
2. Овочеві культури: картопля, морква, буряк, капуста тощо.
3. Технічні культури: цукровий буряк, соя, льон, соняшник тощо.
4. Плодові дерева: яблуня, груша, вишня, слива тощо.
5. Виноградарство: виноградна лоза, виноградні сорти, виноробство.

Українська мова може мати докладну класифікацію, що відображає різноманітні аспекти сільського господарства, включаючи види культур, технології, розподіл за використанням тощо.

У порівнянні з цим, англійська мова може використовувати більш загальні категорії та терміни для організації аграрної лексики. Наприклад:

1. Crops: grains, vegetables, fruits.
2. Livestock: cattle, sheep, poultry.
3. Agricultural machinery: tractors, harvesters, plows.
4. Irrigation systems: sprinklers, drip irrigation.
5. Agrochemicals: fertilizers, pesticides, herbicides.

Англійська мова надає загальний огляд аграрних термінів, не деталізуючи їх до такого рівня, як українська мова. Така категоризація дає загальний контекст та описовість, що може бути корисним при спілкуванні та обговоренні сільськогосподарських тем.

Враховуючи ці особливості, важливо при перекладі аграрної лексики з української на англійську та навпаки забезпечувати відповідну категоризацію та точність використуваних термінів, щоб передати семантичні відтінки і зберегти точність інформації.

2.3 Міжкультурний комунікативний аспект під час перекладу аграрної лексики в двох мовних парах

Міжкультурний комунікативний аспект під час перекладу аграрної лексики в двох мовних парах, наприклад, українська-англійська та англійська-

українська, включає ряд особливостей, пов'язаних з культурними, соціальними та мовними відмінностями.

Аграрна сфера має глибокі культурні корені, і терміни, пов'язані з нею, можуть мати особливі значення та конотації в різних культурах. Під час перекладу важливо враховувати ці культурні відмінності, щоб відтворити відповідну смислову навантаженість термінів та забезпечити зрозумілість для цільової аудиторії. Культурні відмінності в контексті перекладу аграрної лексики відіграють важливу роль, оскільки вони впливають на сприйняття термінів, їхнє значення та конотації в різних культурах. Тут розглянемо деякі аспекти культурних відмінностей, що впливають на переклад аграрної лексики.

У кожній культурі існують специфічні практики та традиції, пов'язані з сільським господарством. Наприклад, терміни, що стосуються сільськогосподарських обрядів або свят, можуть мати особливі значення та конотації, які треба враховувати під час перекладу.

Різні культури мають різні цінності, які можуть впливати на сприйняття аграрної лексики. Наприклад, у деяких культурах сільське господарство може бути пов'язане зі значенням землі і природи, тоді як у інших культурах акцент може бути зроблений на економічних аспектах аграрної діяльності. Перекладач повинен розуміти ці культурні цінності, щоб відтворити відповідну семантику термінів у перекладі.

Різні регіони мають свої унікальні особливості щодо сільського господарства, які можуть відобразитися у мові та термінології. Наприклад, терміни, що стосуються конкретних культурних практик або типів ґрунтів, можуть варіюватися в залежності від географічного положення. Перекладач повинен дослідити ці місцеві особливості, щоб забезпечити точний переклад.

У кожній культурі існує свій власний культурний контекст, який впливає на сприйняття та використання термінів. Перекладач повинен розуміти цей контекст і забезпечити відповідність його відтворенню у перекладі.

Наприклад, поняття «селянин» може мати різні відтінки в різних культурах, і перекладач повинен враховувати цей культурний аспект.

Використання аграрної лексики може різнитися залежно від соціального контексту. Наприклад, терміни, пов'язані зі статусом або розподілом робочих обов'язків, можуть мати різні відтінки в різних культурах. У перекладі важливо зрозуміти ці соціальні контексти та забезпечити адекватне відтворення цих відтінків у цільовій мові. Соціальні контексти відіграють важливу роль у сприйнятті і використанні аграрної лексики. Вони відображають соціальні аспекти сільського господарства, його організацію, взаємодію між людьми та різні соціальні ролі, пов'язані з цією галуззю.

Сільське господарство має свою власну соціальну структуру, де працівники виконують різні функції та мають відповідні соціальні ролі. Терміни, пов'язані зі статусами, посадами та робочими обов'язками, мають відображати цю соціальну реальність у перекладі.

Сільське господарство є важливою соціальною галуззю, яка впливає на економіку, зайнятість та харчову безпеку суспільства. Відображення соціальних цінностей, пов'язаних зі сферою сільського господарства, в перекладі є важливим аспектом для збереження змісту та зрозумілості.

Воно присутнє в багатьох культурах пов'язане з традиціями, обрядами та специфічними соціальними звичаями. Терміни, що стосуються цих аспектів, повинні бути враховані в перекладі, щоб передати соціокультурний контекст та специфічні значення.

Також воно може стикатися з різними соціальними проблемами, такими як земельна власність, соціальна справедливість, збалансоване розподіл ресурсів тощо. Переклад термінології повинен враховувати ці проблеми та відображати їх у перекладі.

Перекладач повинен розуміти соціальні контексти, пов'язані з аграрною лексикою, та враховувати їх при перекладі для досягнення точності, адекватності та врахування соціальних аспектів сільського господарства.

Кожна мова має свої власні граматичні та лексичні правила. У перекладі аграрної лексики важливо враховувати ці мовні особливості, щоб забезпечити граматичну й стилістичну відповідність у перекладі. Наприклад, специфічна побудова речень або вживання відповідних граматичних форм можуть варіюватися між мовами. Мовні особливості відіграють важливу роль у перекладі аграрної лексики. Вони включають граматичні, фонетичні, лексичні та синтаксичні особливості мови, які можуть вплинути на вибір та використання термінології у перекладі [18].

1. Граматичні особливості: Кожна мова має свої граматичні правила, структури речення, часові форми, роди, числа тощо. Перекладач повинен враховувати ці особливості при виборі еквівалентних термінів та викладенні речень у цілому.
2. Фонетичні особливості: Звуки та вимова можуть відрізнитися між мовами. Перекладач повинен враховувати фонетичні особливості при виборі та передачі аграрних термінів, щоб зберегти їхнє звучання та вимову.
3. Лексичні особливості: Кожна мова має свою лексику, тобто набір слів та їхні значення. Аграрна лексика може мати специфічні терміни та вирази, які можуть відрізнитися між мовами. Перекладач повинен знати та розуміти ці лексичні особливості, щоб вибрати найточніший еквівалент терміну.
4. Синтаксичні особливості: Структура речень та синтаксичні правила можуть відрізнитися між мовами. Перекладач повинен враховувати ці особливості під час перекладу, щоб забезпечити зрозумілість та граматичну правильність перекладеного тексту.

Мовні особливості є важливим аспектом при перекладі аграрної лексики, оскільки вони впливають на точність, зрозумілість та адекватність перекладу. Перекладач повинен мати глибоке розуміння обох мовних систем, щоб успішно впоратися з мовними особливостями та забезпечити якісний переклад.

Аграрна лексика має специфічні терміни, які можуть мати різні еквіваленти в іншій мові. Важливо знати термінологічні відмінності між мовами та знаходити найкращі відповідники для забезпечення точності та зрозумілості перекладу.

Під час перекладу аграрної лексики важливо розуміти контекст використання термінів. Терміни можуть мати різні значення в залежності від контексту або використовуватися в специфічних фразеологічних виразах. Розуміння контексту допоможе забезпечити правильне використання термінів у перекладі. Контекстуальне розуміння є важливим аспектом при перекладі аграрної лексики. Воно означає здатність розуміти та враховувати контекст, в якому вживається термін або фраза, для точного передавання його значення в перекладі.

Контекст може включати різні елементи, такі як речення, абзаци, розділи тексту, а також ширший соціокультурний контекст, в якому використовується аграрна лексика. Врахування контексту допомагає перекладачеві зрозуміти справжнє значення терміну та вибрати найточніший еквівалент у цільовій мові.

Контекстуальне розуміння також включає усвідомлення стилістичних, наукових або технічних особливостей тексту, в якому вживається аграрна лексика. Наприклад, той самий термін може мати різні відтінки значень у науковому тексті, рекламному буклеті чи технічному описі обладнання. Перекладач повинен здати усвідомлення цих стилістичних відтінків та вибрати відповідний вираз у перекладі.

Для успішного контекстуального розуміння перекладач повинен мати не лише мовні навички, але й глибоке розуміння аграрної сфери, технологій, процесів та соціокультурного контексту, в якому використовується аграрна лексика. Він повинен бути вмілим аналізувати текст та виробляти найточніші переклади, що відповідають ситуації та меті перекладу.

Контекстуальне розуміння допомагає уникнути неправильних тлумачень термінів та забезпечити точність та адекватність перекладу

аграрної лексики [13]. Воно підсилює якість комунікації між мовами та допомагає забезпечити зрозумілість та ефективність сприйняття аграрної інформації.

Ці аспекти міжкультурного комунікативного аспекту під час перекладу аграрної лексики важливі для забезпечення точності, зрозумілості та відповідності культурному контексту у перекладі. Вони вимагають глибокого розуміння культур, мовних особливостей та семантичного контексту для досягнення ефективного міжкультурного спілкування.

У разі якщо фахівець виконав неякісний переклад аграрної лексики в міжкультурному аспекті, це може мати наступні наслідки:

Неправильне розуміння. Неадекватний переклад може призвести до неправильного розуміння та спричинити помилки або непорозуміння між сторонами. Це може вплинути на ефективність комунікації та здатність досягнути взаєморозуміння.

Втрата ідентичності. Недостатньо точний переклад аграрної лексики може призвести до втрати національної або культурної ідентичності. Коли українські терміни неадекватно перекладаються на іншу мову, може виникнути відчуття втрати унікальності та цінності власної мови та культури.

Порушення норм та конвенцій. Поганий переклад може порушувати норми та конвенції, пов'язані з вживанням термінів та фразеології в аграрному контексті. Це може викликати негативну реакцію серед фахівців та спеціалістів, а також порушити належну комунікацію та спілкування в цій галузі.

Потреба в поясненнях та уточненнях. Несправний переклад може призвести до необхідності постійних пояснень та уточнень під час комунікації. Це може затримувати обмін інформацією, сповільнювати процеси та створювати зайві труднощі для сприйняття та розуміння [7].

Втрата точності та деталей. Неправильний переклад може призвести до втрати точності та деталей в передачі специфічної інформації. Це може бути

критичним у сферах, де точність та деталізація мають велике значення, наприклад, у наукових дослідженнях або технічних специфікаціях.

Отже, поганий переклад аграрної лексики в міжкультурному аспекті може мати негативний вплив на ефективність комунікації, порушити належну ідентичність та спричинити непорозуміння та недоліки у передачі інформації.

ВИСНОВКИ

У даній дипломній роботі було проведено дослідження аграрної лексики в українській та англійській мовах з теоретичного та емпіричного аспектів. Було виявлено, що аграрна лексика є важливою складовою частиною сільськогосподарського сектора та використовується для позначення процесів, технологій та концепцій, пов'язаних зі сільським господарством.

У теоретичному аспекті було проаналізовано поняття та характеристики аграрної лексики, а також проведено порівняльно-історичний аналіз аграрної лексики в українській та англійській мовах. Було виявлено спільні та відмінні риси лексичного складу обох мов, а також з'ясовано структуру аграрної лексики в кожній мові.

У емпіричному аспекті було досліджено труднощі перекладу аграрної лексики в двох мовних системах. Було з'ясовано, що переклад аграрної лексики потребує знання специфіки термінології та врахування культурних, соціальних та мовних особливостей кожної мови. Крім того, було проаналізовано порівняльно-зіставний аспект аграрної лексики в сучасній українській та англійській мовах, виявлено спільність та відмінності в використанні термінів та концепцій.

Досліджено міжкультурний комунікативний аспект під час перекладу аграрної лексики в двох мовних парах. Було з'ясовано, що культурні відмінності та соціальні контексти мають великий вплив на переклад аграрної лексики, і важливо враховувати ці аспекти для забезпечення точного та належного перекладу. Також було проаналізовано мовні особливості та контекстуальне розуміння аграрної лексики, що має важливе значення для правильного сприйняття та передачі значення термінів.

Крім того, було виявлено, що аграрна лексика може піддаватися варіативності та діалектизмам в обох мовах, що може впливати на процес перекладу. Варіативність аграрної лексики може залежати від регіональних особливостей, професійних та соціальних контекстів. Варіативність аграрної

лексики в англійській мові може бути пов'язана з різними термінологічними варіантами, а також з розмовними або регіональними варіантами слів.

Загалом, дослідження аграрної лексики в українській та англійській мовах дозволило отримати глибше розуміння цієї специфічної лексичної групи термінів та їх перекладу. Було з'ясовано основні теоретичні аспекти, проведено емпіричні дослідження та вивчено вплив міжкультурних та мовних аспектів на переклад аграрної лексики. Отримані результати можуть бути корисними для перекладачів, мовознавців та інших фахівців, що займаються перекладом аграрної лексики, а також для подальших досліджень у галузі перекладознавства та лексикології.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вдовенко, Т. (2021). Аграрна лексика в сучасній англійській мові . Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету, (47), С. 18-22. вилучено із <http://visnyk.idgu.edu.ua/index.php/nv/article/view/400>
2. Тимощук Н. Особливості перекладу аграрної термінології / Н.Тимощук // Інноваційні програми і проекти в психології, педагогіці, освіті: Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 13–14 березня 2020 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. – Одеса : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2020. С. 117-120. URL: <http://repository.vsau.org/repository/getfile.php/24093.pdf>
3. Лехновська, А. П. (2020). Проблема перекладу англійської термінології аграрного бізнесу, менеджменту та маркетингу українською мовою. Science, Research, Development, (25), с. 37-40.
4. Матвієнко, Л. Г. (2022). Переклад безеквівалентної лексики у професійних фразеологізмах технічної галузі. Science and Technology: Problems, Prospects and Innovations, с 364-366.
5. Шарата Н. Г. Термінологічна номінація понять аграрного сектора економіки / Н. Г. Шарата, Т. П. Кравченко // Молодий вчений. - 2019. - № 3 (67). - С. 128-132.
6. Особливості перекладу фітопатологічних термінів / К.І. Велика, О.П. Цвид-Гром, О.В. Ярмола, А.І Єрко // Закарпатські філологічні студії. – 2021. – Вип.15 – С. 127 – 134. DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2021.15.23>
7. Дорошенко, Л. О. (2018). Термінологічний аспект перекладу аграрних термінів. Лінгвістичні дослідження: Збірник наукових праць, (49), 46-51.
8. Вакуленко, М. О. Термін і термінологія: сучасні уявлення та концепції [Текст] / М. О. Вакуленко // Слово и словарь. Vocabulum et vocabularium:

- сб. науч. тр. по лексикографии / под ред. В. В. Дубичинского и Т. Ройтера. – Харків: Видавництво “Підручник НТУ “ХПІ”, 2011. – Вып. 12. – С. 140-145.
9. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури / В. І. Карабан // Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі : навчальне видання. – Ч. 2. – Вінниця : Нова книга, 2001. – 302 с.
 10. Тагільцева Я. М. Специфіка складних слів аграрної термінології (на матеріалі сучасної англійської мови / Я. М. Тагільцева // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. - Сер. : Філологічна. – 2013. – Вип. 36. – С. 75-76.
 11. Тішечкіна К. В. Особливості перекладу сільськогосподарських термінів. К. В. Тішечкіна // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. – Сер. : Філологічна. – 2013. – Вип. 39. – С. 110-112.
 12. Циткіна Ф. О. Термінологія й переклад [Текст]/Ф. О. Циткіна. – Львів: ВЛІ, 2003. – 187 с.
 13. Тимкова, В., & Горобець, А. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2020, – 307 с.
 14. Шарата Н.Г., Кравченко Т.П. Термінологічна номінація понять аграрного сектора економіки. Молодий вчений. 2019. № 3 (67). С. 128–132.
 15. Шундікова І.І. Роль позамовних чинників у формуванні і функціонуванні термінів (на матеріалі англійських термінів косметології та естетичної медицини). Нова філологія : збірник наукових праць. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. № 81. Т. II. С. 222–227.
 16. Товстенко, В. (2021). Специфічні особливості термінологічного номінування економічних понять. Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія», 47, 215–223. doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2021.47.29>

17. Kharchenko, L., & Bilous, O. (2017). Comparative Analysis of Agricultural Terminology in English and Ukrainian: Linguistic and Cultural Aspects. *World Science*, 7(4), 147-152.
18. Maksymenko, N. (2017). Comparative Analysis of Agricultural Terminology in English and Ukrainian: Syntactic and Lexical Aspects. *International Journal of Environmental & Agriculture Research*, 3(12), 57-64.
19. Riabova, A. (2017). Comparative Analysis of Agricultural Terminology in English and Ukrainian: Translation Peculiarities. *Applied Linguistics and Language Learning*, 4(1), 34-41.
20. Krytskaya, N. (2017). Comparative Analysis of Agricultural Terminology in English and Ukrainian: Semantic and Pragmatic Aspects. *European Journal of Philology and Linguistics*, 4(1), 36-45.
21. Hladchenko, N., & Semenyuk, V. (2017). Comparative Analysis of Agricultural Terminology in English and Ukrainian: Cognitive and Cultural Aspects. *Journal of International Scientific Publications: Language, Individual & Society*, 11(2), 81-88.